

MAGYARÁG

1939. APRIL. 10

VIII. No. 100

3 lei

Talajdonos: „Firma” S. A. bejegyz. la Trib.
Bihor Fsoc. 1798—1938

Feladv. kiadó:
Gy. PASZTOR EDENE

Alapította: PASZTOR EDE

Feladv. szerkesztő:
Dr. Zoltán Jenő

Bejegyezve: Tribunalul Bihor Dos. No. 810—1938. Ordonanța No. 15—1938. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, P. M. Viteazul 4.

HÚSVÉT

— Feltámadt! — zugják a harangok, zengik a kürtök, hirdetik szószékről a papok, ujságolják sugárzó arccal az emberek. De a harangok zugásába tegnap Madrid, ma Durazzo, holnap ki tudja mely ismeretlen nevű város felől beledördülnek az ágyulóvések, a szószékről prédikáló lelkesek hangját elnyomja a bombavető repülőgépek keringésének moraja és a sugárzó arcokai árnyékba borítja a ki nem mondható szorongás. Ő, aki feltámadott, hogy megmutassa a földöntúli békét a békéltlenkedőknek, az égi tisztaságot a bűnőktől beszennyezett embereknek; Ő, aki feltámadott, mert kinhalálával megváltotta az emberiséget és azzá akarta, hogy az újból földi létre nyitott szemeinek tiszta, feneketlen kékjében örökidőkre megfürödhessen a békére és szeretetre szomjazó földi világ: vajjon mit érez, milyen kimondhatatlan fájdalom hatja át pribékek, zsoldos katonák törénél élesebben szívét e fegyverbe öltözött, pusztulásra kész és pusztulásra szánt emberiség láttán?

Ő, hiszen tudjuk: neve volt céger is sokszor. Háboruba mentek az Ő nevében, Krisztus lobogóját vérbemártva csufolták meg becsvágyó hadvezérek, királyok, tábornokok. De az ember — az igaz, egyszerű ember, szívéből a Hozzá oly közelálló hegyipásztor, halász vagy országúti vándor szívében Ő mégis úgy maradt meg, amilyen: a béke istenének, aki eljött egyszer a földre, hogy békességet hirdessen a jóakaratu embereknek. Kinevetették, kigunyolták, keresztre feszítették, de földi árman, az erőszak nem fogott rajta: feltámadt: S feltámad újra, meg újra; ma is. Az árman és erőszak ellene — mert hiszen aki az emberiség békéjére tör, Krisztus békéjét tapossa vérbe — ma is ugyanaz, mint kétezer év előtt. De Ő feltámadott és az örök

Tiranában kétségbeesett ellenállást tanusítanak az albánok

Zogu király és a kormány tagjai ismeretlen helyre távoztak a fővárosból

Tirana, április 8. A Stéfani olasz távirati iroda az albániai eseményekről az alábbi jelentést adta:

Tiranában s Albánia több helyén a rend teljesen felborult. Zogu albán király, valamint a kormány tagjai pénteken elhagyták a fővárost s ismeretlen helyre távoztak. Amikor a lakosság tudomást szerzett erről, általános zűrzavar következett be. A lakosság nagyrésze az olasz követség épülete előtt csoportosult, ahol vad lövöldözés támadt.

Az újabb jelentések szerint a lakosság csak pénteken délután, a király rádiószózata által értesült az eseményekről. Zogu király Guzzioni és Gabrieli tábornokokhoz, az olasz csapatok vezetőihez, Gera gazdasági miniszter és egy ezredet küldött békéjajánlással, — olasz körökben azonban úgy vélték, hogy a király ezzel csak haladékot akar kapni arra, hogy az olasz csapatok előrenyomulhassanak. A bizottság elküldését két ízben kísérte meg a király, de eredménytelenül. Az albánok felrobbantották Tirana és Durazzo között a hidat, ez azonban az olasz katonaság előrenyomulását nem akadályozta meg.

A Stéfani úgy tudja, hogy a római politikai körök ideiglenes kormányt akarnak kinevezni s Albánia területén olasz fennhatóság alatt a fasiszta rendszert vezeték be.

A tiranai olasz követség épületét a felzigatott albán hazafiak körülvették. A követség bejáratát eltorlaszolták a bent levők.

Marco Cordeli, Durazzo volt olasz prefektusa rádióbeszédet

élet az övé. Földi hatalmasságok de rövid a ti talmi tündöklése, Krisztus-ellenes hatalmatok az ő egyetlen húsvét-

mondott s ebben a nyilatkozatban kidomborította, hogy az eseményeket Zogu albán király olaszellenes magatartása robbantotta ki. Marco Cordeli a barri rádióállomás útján szót intezett az albán néphez s ebben megismételte fenti nyilatkozatát, majd a rádiószózatot az alábbi szavakkal fejezte be:

— Albán testvérek, Mussolini olasz miniszterelnök bebizonyította előttetek igaz jóindulatát. A Duce megtartja a szavát és biztosítani fogja az egységes, erős és független Albániát. Az olasz csapatok, amelyek albán földön menetelnek békét, rendet és igazságot hoznak...

Geraldine királyné Görögországba menekült

A Stéfani ügynökség úgy tudja, hogy Geraldine királyné két naps fingyermekével Florinába utazott. Ez görög város, amely a jugoszláv-görög határ mentén fekszik, Tiranától 200 kilométernyire. A királyné innen Szalonikiba utazik.

Az olasz-albán események következtében a nemzetközi diplomáciában élénk tevékenység uralkodik. London és Páris rendkívüli érdeklődést tanúsít a tiranai események iránt. Halifax angol külügyminiszter az események következtében úgy határozott, hogy az ünnepek alatt is Londonban marad. A nemzetközi helyzet új fejleményeinek következtében a londoni külügyi hivatalban fogadták az olasz ügyviőt. Tilea román követ pénteken egész délután a külügyi hivatalban tartózkodott. Utána a török és bolgár követek jelentek meg a külügyminiszteriumban.

(Belgrád.) Péntek délután 3 órakor a tiranai rádió francia, német és olasz nyelven szórt a szét Zogu királynak az albán néphez intézett felhívását. Az uralkodó felhívja a népet, hogy utolsó vércseppig küzdjön Albánia függetlenségéért.

jóval szemben is.

Feltámadt akkor, feltámadt ma és fel fog támadni minden hitlerizmuson, istentagadáson,

Ugyancsak a tiranai rádió két felhívást közölt még, egyet az olasz, egyet a francia néphez. Az elsőben élesen bírálja a fasiszta rendszert, a másodikban pedig reményüket fejezik ki, hogy Franciaország segítségére siet Albániának.

(Páris.) A Paris Midi c. lap szerint az albán hadsereg teljes létszáma 16.400 kiképzett katona, a hadsereg felszerelése 14 és félezer puská, 360 gépfegyver, 92 ágyú, 12 tank és 2 repülőgép. Háboru esetén a férfiak 80 százalékát mozgósítják, de nincs elég anyag felfegyverezésükre.

Jugoszlávia megteszi előkészületeit

(Belgrád.) A Havas iroda jelentése szerint a jugoszláv kormány még a mai nap folyamán körvonalazza azokat az intézkedéseket, amelyeket adriai érdekeinek megvédésére akar életbe léptetni. Az a vélemény, hogy Olaszország nem kísérel meg semmi olyan akciót, mely jugoszláv érdekeket veszélyeztetne.

(Folytatás a 3-ik oldalon.)

háborun túl mindaddig, amíg egyetlen igaz ember él a földön.

Ünnepi számunk 12 oldal ára 3 lei

A MILLIOMOS ARANYIFJU fogadásból teleségül vette a Vénkisasszonyok klubjának elnöknőjét

Chicago, április 8. Az alábbi történeten derül most egész Amerika: a chicagói aranyifjuság egyik legismertebb és legnépszerűbb tagja fogadásból feleségül vette a Vénkisasszonyok Klubjának elnöknőjét.

Chicagóban évek óta működik egy klub, amelyet a Dolgozó Nők Klubjának hívnak, de mindenki mint a vénkisasszonyok szövetségét titulálja, mert a klub alapszabályaiban benne van, hogy a tagok „csak alaposan megfontolt esetekben köthetik életüket férfihez”, — azaz a férjhezmenés tilos. A klub elnöknője Augusta Shallock 42 éves, csinosnak egyáltalán nem mondható hölgy, szigorúan ügyelt a klub férfinemességére és ha valami rendellenességet tapasztalt, azonnal eljárt a klubszabályokat sértő tag ellen.

A chicagói fiatalemberek állandó céltáblája ez az egyesület. A klub helyiségeibe való belépés természetesen tilos, de időnként előadásokat szoktak rendezni, ilyenkor ha történetesen férfi az előadó, megjelenhet a klubban.

Gerald Push, gondtalan aranyifju egy ízben társaságában olyan kijelentést tett, — hogy nagyszögű fogadás esetén megkísérelné a Vénkisasszonyok-klub elnöknőjét házasságra bírni. Barátai rögtön felajánlottak neki 5000 dollárt.

Mr. Push hozzáfogott terve kiviteléhez. Hosszu előadásanyagot írt össze, amelynek a következő címet adta: „Hogyan vezessük a háztartást férfi nélkül”.

Felolvasás után házasság

Nagy sikere volt a felolvasásnak. A klub tagjai ünnepezték a fiatal milliomost, akit ezután vendégül láttak vacsorán. Az asztalfőn Augustza Schallock ült, jobbán az ünnepezt.

A klub elnöknője kivételesen megengedte a táncot is, amelyhez a hölgyekkel egykor gramofon szolgáltatva a zenét. Augustza elnöknő ténc közben otthelyezett az ifjú karjaiban, mire az fülébe sugta a varázsigt:

— Menjünk gyorsan Crownpoint-ba.

Tudni kell, hogy mit jelent Crownpoint. Ez egy kis község neve 15 mérföldnyire Chicagótól. Arról nevezetes, hogy a község bírja 10 perc alatt házasságot köti, még az éjszaka folyamán is.

A klubban épp tangót játszott a gramofon és Augustza megfellekedve klubjában viselt tisztségéről, a sóhajtozó ifjunak kimondta az igent.

Autóba ültek és Augustza-

nak csak annyi ideje volt, hogy egy cédulát hagyjon hátra, amelyben az elnökségről „érdemtelenység” miatt lemond. Az autó gyorsan befordult Crownpointba, még gyorsabban ébresztették fel a községbíró. Tíz perc múlva házasok voltak: Mr. Push and Mrs. Push.

Nem akar válni az elnöknő

A Honeymoon-szállodában ébredtek fel. Mr. Push ekkor már kijózanodott és sötét jövőjére gondolt, de a fiatalas-

zony annál boldogabb volt, a szesz hatását a boldogság mámorá váltotta fel. Tény, hogy a fiatalember még ezen a reggelen ajánlatot tett, hogy ha eljöttek Crownpointba, a vilámházasság hazájába, menjenek el Renoba is, ami viszont a gyors válásokról nevezetes. Augustza hallani sem akart a dologról.

Mr. Push felvette az ötezer dollárt, amit a fogadáson nyert és felajánlotta feleségének végkielégítésül. Az asszony kétségbeesésében saját klubjához fordult, ahol viszont rideg elutasításban volt része. A pórul

Lelőtte szerelmesét, majd mellbelőtte magát egy idegbeteg gazdálkodó

Kolozsvár, ápr. 8. Megdöbbentő féltékenységi dráma játszódott le tegnap Fráta községben. Egy Borso Gábor nevű idegbajos gazdálkodó féltékenységből lelőtte szerelmesét, Bogdán Ilonát, majd öngyilkosságot követett el.

Pár nappal ezelőtt a leány azzal állott elő, hogy bemegy a városba és ott lévő testvérénél fog lakni. A gazdálkodó előbb csendes szavakkal, majd ingerülten igyekezett lebeszélni tervéről, de minden hiába. A leány menni akart. Tegnap el is bucsuzott és azt mondta Borso Gábornak:

— Jobb lesz, ha elválnék.

— Igazad van, jobb lesz — felelte a gazdálkodó. Azzal előrántotta a revolverét és rálőtt a leányra. Idegességében azonban a keze remegett és rosszul célzott, úgyhogy a golyó a leányt a vállán sebesítette meg, de a rémületől eszméletét veszítve, ájultan esett össze. A gazdálkodó abban a tudatban, hogy szerelmesét megölt, a következő pillanatban maga

felé fordította a fegyvert és mellbelőtte magát.

Súlyos állapotban vitték kórházba.

A TUDÓS FÖLDMUNKÁS

A jugoszláv tudományos akadémia két néprajzi szakmunka kiadását tervezi, amelyet egy szegény hercegovinai földmunkás írt. Az iskolázatlan tudóst Micsevis Lyubónak hívják jelenleg 50 éves és a vijetrenicai barlang őre. Ezt a barlangot gyakran keresik fel kutató tudósok és az őr a velük való beszélgetések folyamán kapott kedvet a tudományos kutató munkához. Előbb cikkeket írt a belgrádi folyóiratba a hercegovinai népszokásokról, majd 1936-ban a jugoszláv földrajzi társaság tagjai közé választotta. Most két nagyobb munkáját kiadásra küldte be az akadémiához. Az akadémia a két szociográfiai művet el is fogadta és rövidesen megjelenteti. Egyik mű a nép dolgozó asszonyainak, a

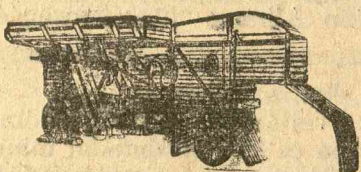
másik pedig a hercegovinai parasztoknak életét ismerteti.

Szászsebesen meggyilkoltak egy tartalékos katonát

Szászsebes, ápr. 8. Pacurás Maria a fűrészgár mellett uton egy katona holttestére bukkant. Rögtön jelentette az esetet a rendőrségnek és a katonai hatóságoknak. Megállapítást nyert, hogy a holttest Mois Petru Stanesti községbeli 25 esztendőes tartalékos katonával azonos, aki a 2. nehéz tüzérezredhez volt behíva. A szerencsétlen katonát eddig még ismeretlen tettesek meggyilkolták. A nyomozás megindult a katona gyilkosainak kézrekerítésére.

Egészen új 50-es, alig használt 500-as csibe keltető gép, továbbá 500-as műanya, különféle csibe etető és itató edények, szárny és lábjelző gyűrűk kaphatók Oradea, Str. Franchés 12.

A FOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH BUDAPEST HSCS

„SUPERIOR” típusú cséplőgépek 1938. évi munkája is beigazolta, hogy az alkalmazott technikai javítások és pedig: a rendkívül bőven méretezett rázó és szita felületek a dob alatti szab. törekrosta, nagy dobátmérő, harmadik szétválasztó berendezés automatikus szétválasztó készülék, egyetlen mozdulattal beállítható dobokosár, az elölével működő kalászcsele, háromrészes dobokosár, szegőselelt ráma, újrendszerű kettős magfogó berendezés, minden várákozást feltölthető

NAGY TELJESÍTMÉNYT ÉS TÖKÉLETES TISZTA MUNKÁT EREDMÉNYEZTEK. — Nyerszelelt gabonát, valamint összes egyéb mezőgazdasági gépek legteljesebb kivételben kaphatók. CORYNUS Tűzfűtő és Pár és Fabrics de Masini din Cluj S. A. Scotia Masini Agricol, Cluj, Calea Regale Ferdinand No. 62. Kérülőt képviselő WOHANKA és Tea Utóda R. T. Oradea Alea Romei 1.

(Tudósításunk e'ele az első oldalon)

(Belgrád.) Belgrádi politikai körökben kijelentik, hogy Jugoszlávia figyelemmel de aggodalom nélkül szemléli az eseményeket. A jugoszláv kormány továbbra is a két évvel ezelőtti Olaszországgal kötött barátsági egyezmény politikáját folytatja. Róma ismertette

Belgráddal a helyzetet és biztosította a jugoszláv kormányt a jugoszláv édekek figyelembe vételéről. A péntek esti minisztertanácson Markovics külügyminiszter ismétette a helyzetet. Jugoszlávia semmiféle különös rendszabályt sem léptetett életbe.

Szombat reggel az olasz csapatok bevonultak Tiranába

(Róma.) A „Stefani szombat déli jelentése szerint az olasz csapatok szombat reggel 9 óra 35 perckor bevonultak Tiranába. Az olasz jelentés szerint Tiranában egy albán tisztből álló különítmény állította helyre a rendet, mert az ucca népe kifosztotta a királyi palotát, valamint az előkelőségek lakóházait. A fosztogatókat Stamatti ezredes vezetése alatt álló különítmény letartóztatta. A városba több fegyveres csoport hatolt, hogy az ellenállást felvegyék az olasz haderővel szemben. E fegyveres csapatok lefegyverezését rövidesen megkezdik.

Mozgó itott Olaszország

(Róma.) A vezérkar utasítása alapján 14 napos fegyvergyakorlatra hívják fel a gyaloglósági, tüzérségi, valamint a motorizált csapattestekhez tartozó tartalékos tiszteket akik 1936 óta nem voltak fegyver-

gyakorlaton. Ez a fegyvergyakorlat 2 hétig fog tartani. május 1—15-ig.

Chamberlain visszatér Londonba, husvét héliőre összehívják az alsóbázai

(London.) Az albán események kiobbanása óta Halifax külügyminiszter állandó telefon összeköttetésben van a Skóciában üdülő Chamberlain angol miniszterelnökkel. Chamberlain az események miatt félbeszakította üdülését és a legközelebbi vonattal már visszatért az angol fővárosba. A király a Windsor kastélyban tartózkodik s őt állandóan tájékoztatják az eseményekről.

Az angol legfelsőbb véderő tanácsot összehívták s az angol ellenzéki pártok sürgetik a parlament összehívását. Szó van arról, hogy az angol parlament husvét hétfőjén már ülést tart.

Párizs szerint stratégiai okokból és Jugoszlávia sakkbantartása miatt szállták meg az olaszok Albániát

(Páris.) Páris és London diplomáciai körében az a nézet alakult ki, hogy az olasz csapatok albániai bevonulásának más oka van, mint amit az olaszok bejelentettek, hogy egyes az ott lakó olaszokat terrorizáló bandák lefegyverezése végett vonultak volna be. Az albánok olasz ellenes támadása annál valószínűlenebbnek tűnik, mert köztudomásu, hogy az albánok őszinte olasz-érzelműek.

Hogy az Albániában lakó olaszokat felszállították az albán vizeken álló olasz hadihajókra, szintén csak igazolása akar lenni annak az okkupálási műveletnek, amely ezuttal egy barátságos állam ellen irányul. Ismerve Albániának az Adriai tengeri hadászati fontosságát, a dolgokat igen könnyen meg lehet magyarázni.

A Róma-Berlin tengely módot keres arra, hogy Durazzo-

ban biztosítsa a tengeri működési szabadságát, ami teljessé tenné az Adriai tengeri hegemóniáját. Albánia elfoglalása válasza akar lenni Angliának — az egyébként megárfolt — bekerítési kísérleteire, amivel biztosítani akarta Európát Németország és Olaszország új erőszakos lépései ellen.

Bár a London által kezdeményezett bekerítési politika Olaszországot kevésbé érintette, mégis Olaszország sietett válaszolni, hogy ezen az uton is bebizonyítsa a tengely gyors akcióképességét.

Ilyen módon Albánia feltétel nélküli fennhatóságával, még jobban sakkban tudja tartani Jugoszláviát, amelynek részéről — a szerb-horvát ellentét miatt — sohasem volt teljes biztonságban.

Ugyanigy ki kell emelni Albánia hadászati fontosságát, amely megnyitja az összes utakat Kelet felé. Olaszország tekintettel volt erre a nagyjelentőségű szempontra, amely fontos lehet a nagyhatalmak — egyelőre még passzív ellenségeskedése alkalmával. Biz-

tos, hogy Európa jelenlegi történelmében Albánia a második állam, amely eltűnt az 1919-ben készített térképről. De itt meg kell emlékezni az albánok hősiességéről. Olaszország komoly ellenállásra talált és ez becsületet szerez az 1,050.00 adriai harcoknak.

Gafencu külügyminiszter Isztambulba utazott

(Bukarest.) Gafencu külügyminiszter Isztambulba utazott, hogy megbeszéléseket folytatson török államférfiakkal. Ez az út nincsen összefüggésben a

legutóbbi eseményekkel, mert az utazást már régebben tervezették. Gafencu külügyminiszter hajón utazott el Konstantinábulba Isztambulba.

Írásos tiltakozást nyújtott át Cianonak a római angol nagykövet

(Róma.) Rómában Ciano gróf olasz külügyminiszter a római angol nagykövet írásbeli megjegyzéseit vette át. Az írásbeli megjegyzésekre Ciano gróf olasz külügyminiszter részletes felvilágosítást adott az angol nagykövetnek.

Beck utban Varsó felé

(London.) Beck ezredes, lengyel külügyminiszter aki el-

utazott Londonból, Calaisba érkezett és innen folytatja az útját Varsó felé.

(Varsó.) Beck lengyel külügyminiszter visszatért szombaton délután Varsóba.

(Páris.) Bonnet francia külügyminiszter fogadta a párisi angol nagykövetet.

Spanyolország csatlakozott a komintern-ellenes egyezményhez

(Burgos.) A burgosi kormány a következő hivatalos jelentést adta ki: Miután a spanyol nemzeti haderő a spanyol polgárháborút kiobbantó kommunizmust végleg leverte, a kormány szükségét érezte annak, hogy csatlakozzék a kom-

intern ellenes paktumhoz, melyet a burgosi kormány a német, japán és olasz követ jelenlétében irt alá. Ezzel kapcsolatban a fenti három állam sajátja örömmel üdvözli a burgosi kormányt.

Horthy táviratban üdvözölte Lebrun

(Budapest.) Horthy magyar kormányzó Lebrun francia köztársasági elnök újráválastása alkalmából a következő üdvözlő táviratot küldte Párisba:

— Abból az alkalomból, hogy Nagyméltóságod a fran-

cia köztársaság magas elnöki méltóságát másodszor foglalja el, sietek legőszintébb és legmelgebb szerencsekívánataimat kifejezni Nagyméltóságod személyes jólétéhez és Franciaország boldogulásához.

Nagy izgalom Kanadában az ötösikrek utazása miatt

(Ottawa.) Kanadában nagy izgalmat okozott az a hír, hogy a világhírű Dionne-ötösikreket callanderi otthonukból Torontóba viszik, hogy be mutassák őket az angol uralkodópárnak. Sokan azt az aggodalmukat hangoztatták, hogy az utazás veszélyei és izgalmai megárfhatnak a lánykáknak, akiket eddig kényes üvegházi növényként szinte

légmentesen elzártak a külvilágtól. Dafoe dr., a gyermekek orvosa kijelentette, hogy a királyi óhajnak feltétlenül eleget kell tenni. A gyermekek zárt gépkocsikon és különvonaton, szüleik, dajkáik, orvosuk és szakácsuk kíséretében teszik meg az utat; még a vasúti kocsik levegőjét is fertőtlenítik a féltett utasok be szállása előtt.

Kaviáros palacsinta és pezsgő a rózsafaburkolatú termeskocsiban

Hogyan fogadták Hudsont Moszkvában

London, ápr. 8. Ettek már önök reggelire kaviáros palacsintát? Mert én ettem — dicsekszik a Daily Express riportere, aki a Hudson-delegáció kíséretében utazott Moszkvába. Tudósításából megtudjuk, hogy Litvinov külügyi népbiztos saját rózsafaburkolatú, termes Pullmann-kocsiját küldte a hátra Hudsonékért. A remek kocsival együtt szakács is érkezett s igen gazdag készletet hozott magával pezsgőből, brandyból, szivarokból, gyümölcsből és más válogatott elegekből.

A kaviáros palacsintát már csak kíváncsiságból is elfogadta mindenki, egyedül Miss Knight, az egyik titkárnő macakolta meg magát. A világ minden kincséért sem nyult volna hozzá s ragaszkodott ahhoz, hogy neki a palacsintát eperizzel szervirozzák. A pincér a kaviáros palacsinta után egy csésze párolgó csokoládéval kínálta meg Hudsonét. — Mrs. Hudson a csokoládét udvariasan, de határozottan elhárította magától. Ez már mégis több, mint amennyire vállalkozni mert volna.

A határátlépésnél ünnepi fogadás volt. A vonat szédítő sebességgel száguldott, a Pullmann-kocsi a nagy rohanásban jobbra-balra hajladozott. Megmagyarázták, hogy ez azért van, mert a mozdonyvezető mindenáron be akarja hozni a késést. Ha ugyanis pontosan befut Moszkvába a vonat, akkor jutalmat kap.

Moszkvában a hivatalos fényképészek egész serege várta a perronon a delegációt. A pályaudvar előtt tömegbe verődött sok ember, akik szeret-

ték volna megtudni, hogy kiknek a tiszteletére történt a fel-tünően sok luxusautó felvonulása. A Daily Express tudósítója megírta, hogy még soha életében nem lakott olyan drága hotelben, mint Moszkvában. Egy kis szobáért négy font sterlinget kellett naponta fi-

zetnie. Méregdrága a taxi is. A külügyi hivataltól a postahivatalig, onnan a szállodáig, ami egészen rövid távolság és Londonban, ahol szintén nem olcsó a taxi, legfeljebb három és fél shillingbe került volna, kerek tíz shillingbe került neki.

Asszonyháború Belgrádban egy híres nőgyűlölő ellen

Todorovics jugoszláv író ellen könyörtelen bojkottba fogtak a vérig sértett nők

Belgrádból jelentik: Asszonyok százai táncolták körül a napokban a belgrádi parlament előtt azt az örömtűzet, amelyet a legnagyobb jugoszláv nőgyűlölő író legújabb művéből raktak. Ez a tüntetés volt bevezetője annak a bojkottmozgalomnak, amelyet a foglalkozást üző nők indítottak a harminéves Ranko Todorovics ellen.

„Asszonyok! Vissza a konyhába!” Ez a címe Todorovics új könyvének s ez a könyv okozta a viharos asszonytüntetést a szkupstina előtt. Az író, az élesnyelvű nőgyűlölő, azt követeli, hogy a nők térjenek vissza azokról a pályákról, amelyeket előzőnlöttek, működésük régi színheiyére, a tűzhely mellé.

A könyvhöz sokezer férfi-olvasó gratulált, de az író ugyanakkor maga ellen fordította Jugoszlávia összes nőinek gyűlöletét, bár nem lehet állítani, hogy Todorovics azelőtt valami nagy népszerűség

nek örvendett asszonyi körökben. Legújabb könyve miatt azonban Todorovicsot az asszonyok nyílt ellenségnek deklarálták s a könyvéből rakott máglyánál megkezdtek ellene a könyörtelen harcot.

E harcban Todorovicsnak nem lesz könnyű dolga. A női ligák határozata szerint ugyan is Belgrádban egyetlen elárú-sítónő nem fogja kiszolgálni, háztartási alkalmazottat nem kap, kofák nem adnak el neki egyetlen kiló burgonyát és mosónő nem fog járni házához. Mindez azonban nem elég. Nemcsak mint embert, de mint író-t érinti a női bojkottmozgalom, mert egyetlen cikkeit lekopogni. Nyilvánosan és magántársaságokban minden asszonyi lény kerülni fogja Todorovicsot, köszönését nem fogadják, kérdéseire nem felelnek. Egyetlen nő nem vesz részt a mozgalomban, ez Todorovics felesége. Ugyanis Jugoszlávia legnagyobb nő-

A HORIA KIVONAT

használ hűlés, idegesség, nátha, reumatikus fájdalmas betegségek ellen,

gyűlölője — nő ember. Híressé vált ez a mondása: „A világ összes nőit gyűlölöm, kivéve a saját feleségemet.”

Todorovicsné asszony csöndes, őszhajú hölgy, ritkán jár társaságba és renegátja nemének, mert mindenben osztja férje nézeteit. Ő is azon az állásponton van, hogy az asszonyok térjenek vissza a konyhába. Ennek következtében egész életében egyetlen barátja sem volt.

Nem kétséges, hogy Todorovics ezúttal túl messzire ment nőgyűlöletével. A bojkottnak, amely őt szellemileg alacsonyrendűnek és erkölcsileg értéktelennek nyilvánítja, igen kellemetlen következményei vannak reá nézve. Nemcsak, hogy bevásárlásait kell közvetítő útján eszközölnie és lépten-nyomon nehézségekbe ütközik, ezenfelül nem tanácsos magát nyilvános helyen mutatnia. Mikor legutóbb a belgrádi Milan király uton végiment, egy harcias hölgy felismerte és tajtékozva kiáltotta feléje: „Nem megyünk vissza a konyhába!” A kiáltás felriasztotta az utcai amazok seregét, esernyők emelkedtek, ughogy Todorovicsnak nem volt más választása, szégyenszemre meg kellett futamodnia a dühös asszonyok elől. Menekülésében egy üzletbe futott, amelynek főnöknője a következő pillanatban kihajította az utcára. Ki tudja, mi történik Todorovicsal, ha az ütlegek és szitkok záporában nem keres egy belgrádi őrszobán menedéket.

Saját termésű FAJBOROK

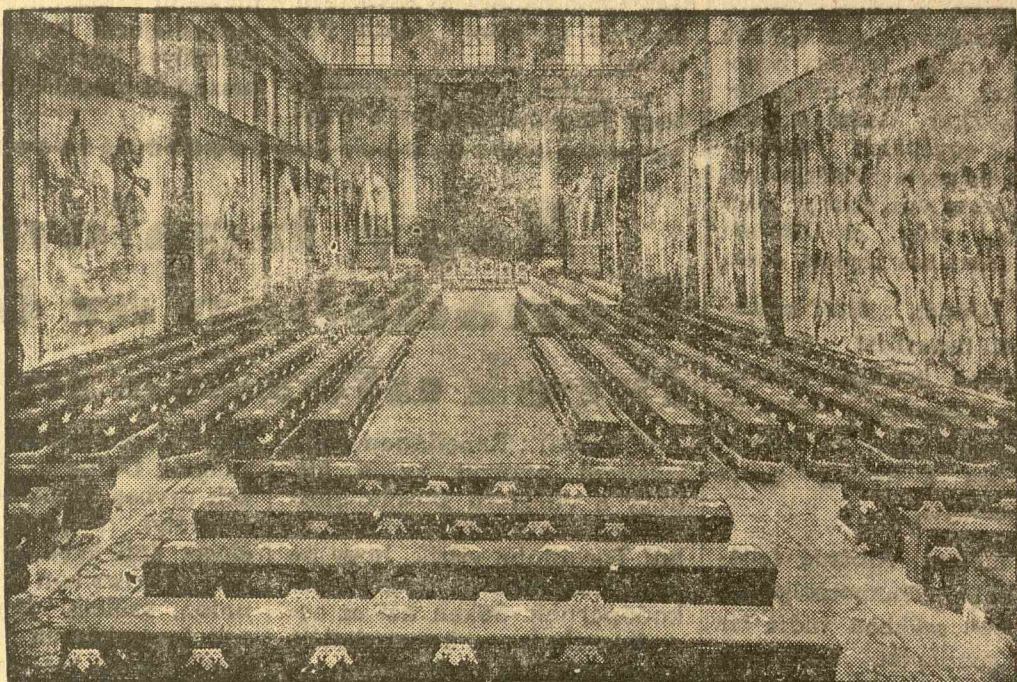
kisüsti pálinkák olcsó árban
1 liter jó asztali bor 10 Lei
5 " véteimél 9 Lei

Marghitai Uradalom borlerakata
Piata Mihai Viteazul 1. Büchsi palota

Százéves és nem öszült meg

A „Pariser Tageszeitung” írja a következő riportot:

„Egy páduai asszony, Ida Rigoni-Grabner, néhány nappal ezelőtt ünnepelte századik születésnapját. Ez a ritka kort elért asszony még mindig a legjobb egészségnek örvend s olyasvalamivel is eldicsekedhetik, amit a világnak egyetlen ilyen idős embere sem mondhat el magáról: — nagy kora ellenére sincsen egy szál ősz haja sem.

A világ egyik legszebb parlamentje

A svéd parlament trónterme. — A falakon értékes gobelének.

Ez Amerika!

„Írótlársaim figyelembe
Kolumbus már felfedezte
Amerikát!”

Hogy él künn Newyorkban

(Válasz egy levélre). Köszönöm szíves érdeklődését, dióhéjban elbeszélve, így élnek Newyorkban: Reggel kilenc órakor felkelek, kibontom a kávémat, amit az ajtó alatt betonak és miután telefonon az íróasztalom van, elrohanok 24 emeletet a hallba telefonálni. Kicsit dolgozom, később benézek a fodrászhoz cipőt tisztíttatni, aztán nagyon sietek, hogy déli 12 óra előtt a moziba érhessek. Ott négyszer cserélek helyet előadás közben. Utána bemegyek a legközelebbi patikába ebédelni, majd ismét dolgozom egy keveset. Este értem jön a barátom hatalmas autóján és mi autóbuzson a színházba megyünk. Még este megveszem a reggeli lapokat és utána lefekszem.

A (levél megfajtése: A hotelben már reggel hat órakor postacsomagban és benne termoszban mindenkinek betolják a reggelit. Reménytelen, hogy kihűljön délig. Minden telefonhívás a szobából tíz cent, a hallból öt cent. Csak a mentőket szokták szobából hívni. Cipőt otthon nem tisztítanak, csak utcán vagy fodrásznál. Déli tizenkét óráig fél helyárok vannak a mozikban, külföldi embernek mindegy, hogy mikor nézi. Miután vegyes színpadi és filmműsort játszanak, — az ember hol elől ül, hol hátul. Olcsó és jó kosztót adnak a patikákban. A színháznegyedbe nem lehet autón menni, mert a kocsi azon a környéken nem szabad parkolni. A reggeli lapok este jelennek meg).

Ilyen toglalkozás is akad!

Bemutattak egy csinos szőke kisasszonynak. Dolgozó nő, kozmetikai mánken.

— Mi az? — kérdeztem, mint vidéki.

Szívesen megmagyarázta:

— Nagy kozmetikai gyár alkalmazottja vagyok. Járom az áruházakat és megmutatom a nőknek, hogyan kell használni a készítményeinket. Naponta ötvízszer festem magam, néha ötpercenként más ruzs rakok a szájamra, szempillát ragasztok és a szívróvány minden színére pingálom a körmeimet. Telefonhívásra házhoz megyek, kifesteni magam.

— Mennyi a fizetése?

— 55 dollár hetenként és ha utazom, a költségek. Rengeteg munkával jár, hétfő reggel kilenc óráig! szombat délután négyig folyton festem magam.

— Mit csinál vikenden.

— Filadelfiában lakik a nagymamám, szombatonként hozzá utazom. Konzervatív

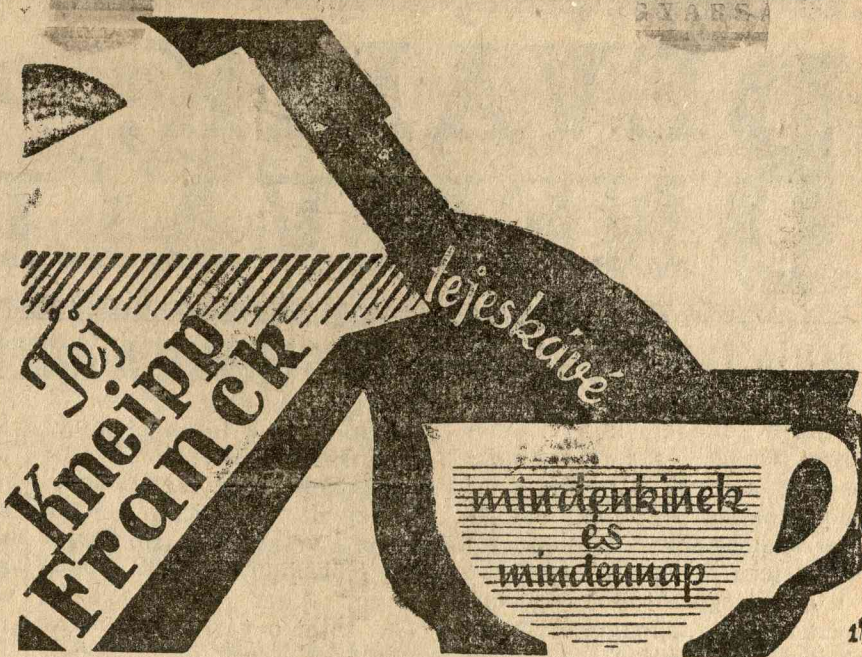
őregasszony, nem tűri, hogy fesse magam. Nála szokta az arcom kipihenni a hétköznapi fáradalmait.

Cipőpucolási történet

Középeurópai ember sokat szenved az első félidőben amiatt, hogy nem pucolják ki a cipőjét Amerikában. A napokban érkezett jóbarátom, a kitűnő magyar filmes, nem akart ebbe belenyugodni és minthogy meglehetősen finom szalodában vett lakást, kora reggel magához kérte a valet-t (lohdinert) és nem tudván angolul, egyetlen szó kíséretében átnyújtotta neki sáros cipőjét:

— Please!

A valet sugárzó arccal átvette

te, azonnal bement a személyzeti szobába és boldogan újságot a kollégáinak:

— Rendkívül finom külföldi

ur lakik az 1438-asban. Tegnap este érkezett és máris kaptam tőle ajándékba egy pár cipőt...

Törvényszéki bíróból - buddhista pap

Különös karrier Marosvásárhelytől a Gangeszig

— Ismert ön egy dr. Lesnyovszky Ernő nevű marosvásárhelyi törvényszéki bírót? — kérdezi tőlem a napokban B. ur.

— De mennyire — válaszoltam — véletlenül nagyon jó barátom, — Ugyan mi van most vele?

— Hát csak előbb Ön mondja el, hogy mit tud erről az emberről s én majd csak azután mondom el, hogy most merre van hazája.

Erre én elmeséltem mindent amit barátom életéről tudok. Dr. Lesnyovszky Ernő a háboru előtt egy alföldi városban, ha jól emlékszem, Szentesen ügyvédeskedett. A háboru alatt utasztást volt, hidakat épített és számos kitüntetést kapott. Háboru után belesodródott forradalmi mozgalmakba, tagja lett a Nemzeti Tanácsnak, majd később a Munkástanácsnak. 1919-ben menekülnie kellett az ellenforradalom elől. Lávay Istvánnal együtt jött Romániába s itt kinevezték törvényszéki bírónak Marosvásárhelyre. Itt már ismét a megfelelő helyen működhetett kitűnő bírót volt, igazi „bon juge” mindenki szerette és becsülte. 1923-ban lemondott állásáról s egy éven át választott bírói tisztségek vállalásából tartotta fenn magát. 1924-ben Szováára költözött, ott vállalt közveitásával foglalkozott s mint ingatlanforgalmi ügynök, kis vagyonra tett szert. Közben bicsérdista lett s propaganda előadásokat tartott a hűség és ártalmasságáról. 1926-ban Ada-Kaleh szigetre költözött, ott egy villát vásárolt és rózsatermeléssel és ruhakészítéssel foglalkozott. Onnan írta nekem egyszer, hogy amilyen jól védte egyszer ügyfeleit a bíróság előtt, amilyen jó hidakat épített, s amilyen jól bírászkodott Marosvásárhelyen, —

most épp oly jól készíti a ruhát, szeretné, ha erről személyesen meggyőződne, látogassam meg, nagyszerűen fogom magam érezni rózsalugasában. Sajnos mindig közbejött valami s csak három évvel ezelőtt jutottam hozzá, hogy eleget te gyek kedves megnívásának, de akkor már késő volt. Lesnyovszky Ernő akkor már mesze járt. Az adakalehi törökökkel érdeklődtem felőle, mindnyáján ismerték s nagy szeretettel beszéltek a magyar „kádíró” aki pár hónappal ezelőtt 1936 tavaszán mindenét eladta s kivándorolt Ausztráliába.

— Nos kérem, — mondta B. ur, — ez nagyjából minden, amit Lesnyovszky Ernő barátomról tudok s most Ön mondja el, miért érdeklődik felőle?

B. ur erre elővett egy hosszú levelet, mit a fia írt neki Melbourneból s felolvasta nekem a következőket:

— Melbourne felé hajózva, hosszú tengeri utunk legérdekesebb élménye volt egy hindu főpappal való találkozásunk. A dolog úgy történt, hogy K. barátommal sétáltunk a hajó fedélzetén, ahol feltűnt nekünk egy fehér lepelbe burkolózott hindu főpap, ki szótlanul, gondolataiba mélyedve sé tált magánosan az utasok között. Mi persze magyarul beszélgettünk utitársammal s kíváncsian néztük ezt az egzotikus papot, aki egyszerre csak elhaladva mellettünk, halkán odaszólt nekünk magyarul:

— Uraim, ha óhajtanak ve-

lem beszélni, jöjjenek le hozzám kabinomba. — Ott azután bemutatkozott nekünk s elmondta, hogy Lesnyovszky Ernőnek hívják, marosvásárhelyi törvényszéki bírót s azután szavatai és adakalehi tartózkodás után kivándorolt Ausztráliába. Mikor elindult, még nem tudta, hogy mihez fog kezdeni. Családját, feleségét s két gyermekét elhelyezte Melbourneben, ő maga pedig áthajózott Ceylon szigetére, tanulmányozni kezdte a hindu vallást s rövidesen főpappá választották. Már két év óta folytatja ezt az újabb mesterséget, meg is volna elégedve sorsával, mert elég szépen keres, csak az a baj, hogy nem élhet együtt családjával, mert azt „vallásának” törvényei tiltják. Időnkint látogathatja csak meg feleségét s két gyermekét s épp ezért nem tartja véglegesnek ezt az elhelyezkedését. Felesége, aki különben buzgó katolikus hívő, rossz néven is veszi tőle, hogy hitét változtatott. Most családi ügyeken kívül azért hajózik Melbournebe, hogy ott egy export-import céggel lépjen érintkezésbe, újabb elhelyezkedése ügyében. Végül arra kér bennünket a hindu főpap, hogy mások jelenlétében ne beszéljünk vele, mert hátrányára válnék, ha megtudnák magyar származását.

Aki ma regényt akar írni az átrétegeződésről, nem kell, hogy megerőltesse fantáziáját, színes, dus anyagot talál világ szerte. A vidéki fiskálisból lett hindu főpap esete is érdekes fejezete lehet egy ilyen regénynek.

Selejtes kreppapir tekercsenként leszállított árban kapható különböző színekben a Pásztor Ede cégnél.

Szövet maradványok

öltöny, kabát, kosztüm méretben is. Vászonn, damaszt, zefir és női nyári kelmék, nagyon olcsó árban kaphatók

STEINER maradványosnál

Calea Victoriei 3. Az udvarban.

BEVÁLIK, DE NEM VÁLIK BE?

MI MINDENT JÓSOLT EGY FRANCIA ASZTROLOGUS 1939-re

Az a kétfelű könyv, amelyen vörös és sárga színekben ez a főcím áll: 1939, a világ csaknem minden könyvkereskedésének kirakatában megjelent az elmúlt év végén és azóta egyre többen és többen veszik s lapozgatják, hogy a jövő perspektívájába tekintsenek. A könyv szerzője Maurice Privat. Tipikus francia kis polgári arca barátságosan tekint le munkája fedeléről; olyan nyájasan néz, hogy az ember nem is gondolná, milyen sötét jóslatokat sorakoztat fel ebben a világhírre vergődött asztrológiai munkájában. Kiterjedt ez a jóskönyv a világ minden jelentékenyebb államának politikai, gazdasági és társadalmi fejlődését érintő kérdésekről egészen addig, hogy milyen járványok kísértenek majd egyik-másik országban és hogy a franciaországi irodalmi díjaknak mi lesz a sorsuk.

Meg kell adni, hogy egy és más megközelítőleg már bevált Maurice Privat jóslataiból. Viszont igen sok fordulat, amit ez a párisi asztrológus előre jelzett, nem következett be. Az alábbiakban röviden ismertetjük abból, amit a párisi társaság kedveit látnoka élénk vetített könyvében.

1939-re vonatkozó általános jóslatát azzal vezeti be Maurice Privat, hogy a csillagászati évet, amely március 21-ével a napnak a Kös jegyében való belépésével kezdődik, a már 1938-ban kialakult atmoszférát fogja jellemezni. Az 1938-as győzelmek nem enyhülnek az 1939 évben sem; tavasszal ujjaszületnek. Mindenesetre beváltak lehet mondani Privat jóslásának azt a részét, amely 1939 elejére teszi Belgium vallón és flamand lakosai viszonyának súlyos kiéleződését.

Ami speciálisan Franciaországot illeti, Privat jóslása szerint 1939 március 10-re várható lett volna pusztító járvány. Ez azonban nem következett be. Szó lesz ezidőájt — mondja Privat jóskönyve — egy francia gyarmat megcsontításáról, arról, hogy Franciaország önként lemond egy bizonyos területről, hogy biztosítsa a békét. És ez a vélemény áll Angliára éppen úgy, mint Franciaországra. A tárgyalások titokban folynak és a kormányoknak ezt a kezdeményezését élesen fogják bírálni.

Privat jóslása szerint az egész évet háborús veszély fogja jellemezni. Ennek a háborús veszélynek indítókai „a presztizs és a hatalom, a hódításnak és a haszonnak a vá-

gya, meg az a törekvés, hogy barátokat szerezzenek és szövetségeket kényszerítsenek.” Mindegyik szezonban életre kel ez a veszedelem, sőt Privat megjelöli június 17-ét, szeptember 17-ét és december 17-ét, mint a várható háborús feszültség időpontját. Ebbe a jósláskörbe keveri a francia asztrológus azt a meglátását, hogy az emberiség két kézzel

fogja tékozolni a régebben megszerzett javakat, de ugyanakkor igyekszik a veszteségeket korlátozni, amennyiben tőrekedni fog, hogy megőrizze a műkincseket és a tudományt, vagyis mindazt, ami az emberek fölött áll. Vigasztalásul hozzáteszi még, hogy több lány születik, mint fiú, de a születéseket hátráltatni fogja a háborús veszély.

Vigyázzunk a vizöntőre

— Egyébként 1939 március 21-e — mondja a jós — az örömnak, jólétnek és biztonság napja lesz, mert helyreáll a hitel, a társadalmi béke és eltűnik a csapda, ameytől annyira féltek, megerősödik a kormány és határozatait sikerrel fogja végrehajtani. A gazdasági válság véget fog érni. Március 21-e tehát figyelemreméltó nap. (Itt tévedett a jós, amennyiben ez a nap volt a legkritikusabb).

Jelentékeny fejezetet szentel Privat könyve Franciaország külpolitikájának. Ebből a szempontból is igen jelentős dátumnak mondja 1939 március 21-ét: ettől a naptól fogva ugyanis a külpolitika lesz az érdeklődés előterében. Ebben a kapcsolatban a jós a Vizöntő csillagképnek tulajdonít nagy jelentőséget.

— A Vizöntő — mondja Privat — a barátságot jelképezi. Eszményi házasságok jönnek létre ilyenkor, baráti egyezmények, a házastársak kiváló szellemű, intelligens emberek, mindenérdeklőket, néha következtetlenség. De megvan a gyors szétválás lehetősége is, barátokból egyszerre ellenségek lesznek, mert nem értik meg egymást többé; még a barátságok is megvesznek.

Ami ilyenformán áll az egyénre, az áll Privat jóslása szerint a nemzetekre is. Éppen ezért a Vizöntő jegyében kötött szövetségek és szerződések megszakadhatnak. Végző következtetés: 1939-ben külpolitikailag igyekeznek majd az ellenségeket barátokká átváltoztatni és velük együtt ter-

veket kovácsolni, de mindazt, amit így megkísérlelnek, ké-

A belga válság

Említettük már, hogy Belgium vallón-flamand viszályát előre látta Maurice Privat. A továbbiakban azt jóslja, hogy pénzügyi válság is lesz az északnyugateurópai kis országokban és ezt a krízist a kormány nem tudja megoldani. Csodálatosképpen, itt egy ponton megint helyesen jóslott Privat, amennyiben azt mondja: 1939 március vége előtt nagy felindulás közepette meg bukik a belga kormány. Ez a bukás már tényleg bekövetkezett, még pedig úgy, ahogy a jóslás szövege: izgalom közepette láthatta.

Végül a látnoki könyv „A vallomások” címmel a pápaságról és a zsidókról szól.

A zsidók

Ami a zsidókat illeti, róluk azt jóslja Privat, hogy csalódás éri őket Palesztinával kapcsolatban. Számos zsidó — ugymond — el fogja hagyni a Szentföldet, amelyet az üdv kikötőjének tekintettek. Kanaánt egész máshol kell keresni. Hol? Privat szerint talán Latin-Amerikában. Inti tehát a zsidókat, hogy kérjenek Braziliából földterületet, ahol a brazil köztársaság kebeleiben államot alakíthatnak.

Azzal a konklúzióval végzi a jós a könyvét, hogy 1939 a riadalmak éve lesz. Lényeges mindenesetre, hogy a háboru nem fog kitörni... legalább is

sőbb a valóság ívátéhetetlenül megsemmisíti.

Csehszlovákiáról is jósl Maurice Privat. Felveti a kérdést, hogy 1939 enyhíti-e Prága félelmét?

— Ha a mennyei térképeket nézzük — mondja a jós, — amelyek Csehszlovákiára vonatkoznak, azt látjuk, hogy az ország háborútól aggódik, hogy hitelt ad mindenféle rémhírnek és erősíti amugyis igen hatalmas hadseregét, pedig tulajdonképpen nem kell semmitől sem félnie. (Jaj!)

Egyébként külügyi szempontból fontos dátumok 1939-ben: április 6, amikor feszülttség áll be, amely 9-én megnyílik; május 21, amikor Franciaországot bele akarják rántani egy külső országgal való konfliktusba; május 26, még nagyobb lesz ez a veszély.

Rámutat mindenekelőtt arra, amit különben az egész világ mély meggyőződéssel vall, hogy XI. Pius páratlan nemességű hatalmas egyéniség volt, aki a lelkeknek és eszméknek mai viharos tengerében szilárd világítótoronyként állott. Megjóslja ezután Privat a pápa halálát, ami az emberiség végtelen fájdalomára be is következett — és beszél az utódról. Nem áll meg viszont Privat jóslásának az a része, amely azt mondja, hogy az új pápa neve csak nehezen kerül ki az urnából, hiszen tudjuk, hogy Eugenio Pacellit meglepő gyorsan választották meg egyhangulag.

ebben az évben. Mindenesetre közeledik...

Majd meglátjuk!

Kincsek a tenger fenekén

139 évvel ezelőtt, pontosan 1799-ben süllyedt el a Lutine, ez a híres kincses hajó. Azóta állandóan foglalkoztatja az érdekelteket az a kérdés, hogyan lehetne a tenger fenekén nyugvó hajó kincseit kiemelni. Most nemrég sok más értéktárggyal együtt egy aranyórát is felhoztak a Lutine roncsából. Az óra láncára apró szelence volt erősítve, melyből jó állapotban megmaradt szőke női hajfűrt került elő.

Iskolakönyvek kötését

a legolcsóbban vállalja a

PÁSZTOR EDE cég

könyvkötészete, Píata Mihai Viteazul 4

Nagyszabású munkás- és tisztviselőlakás építési akciót indított a kormány

A reorganizált Casa Constructiilor hosszulejratu kölcsönökkel és hitelekkel segíti elő a munkás és tisztviselőlakások építését. — A vállalatok az összfizetések után 0.30 százalékot, az alkalmazottak heti egy lej újabb illetéket fizetnek

(Bucuresti). A munkaügyi minisztérium a munkás- és tisztviselőlakások megkönnyítése és elősegítése érdekében a kilenc évvel ezelőtti alakult, de programjából csak alig valamit realizáló Casa Constructiilor gyökeres reorganizálására törvényt készített, amelyet a Hivatalos Lap március 30-iki számában már ki is hirdettek.

A törvény szerint a Casa Constructiilor önálló jogi személyiség autonóm ügykezeléssel, amely a munkaügyi minisztérium mellett működik. Célja, hogy elősegítse a megfelelő anyagi eszközökkel nem rendelkező lakosság, elsősorban pedig a munkásbiztosító tagjainak megszerzését, illetőleg felépítését. E célból a Casa Constructiilor házépítési akciót folytat le, telkeket vásárol parcellázásra, hosszabb lejáratu kölcsönöket folyósít és esetleg közintézmények részére épít. A Casa Constructiilor típus munkásház-építések is berendezkedik. Az épített házak ellenértékének visszafizetését maximálisan 20 évben, a jelzálog-kölcsönök maximális idejét pedig tizenöt évben állapítja meg a törvény, amely 15—20 éves teljes adó- és illetékmentességet biztosít az ilyen házaknak.

A Casa Constructiilor törvényének kedvezményében részesülnek a munkásbiztosító tagjai, ha legalább három évig megszakítás nélkül fizették a járulékokat, legalább 25 évesek és legfeljebb 55 évesek, valamint a véglegesített köztisztviselők, legalább öt éves megszakítás nélküli szolgálattal.

A Casa Constructiilor pénzalapjait fedezi: Az 1939—40. évi költségvetésben szereplő 20 millió lei állami szubvenció, a munkaügyi minisztérium költségvetésében évenként szereplő 25 millió, a központi munkásbiztosító által adandó évi 5 millió szubvenció. Ezekivül azok a vállalatok, amelyek önnél több alkalmazottal dolgoznak, az általuk nyújtott összfizetés után 0.30 százalék illetéket fizetnek. Az alkalmazottak hetenként 1 lejt fizetnek a Casa Constructiilor javára. Ezek az új illeté-

kek április 1-én lépnek életbe.

A fentiekben kívül a tartományok, megyék és városok a lehetőség szerint kötelesek munkás- és tisztviselőlakások céljaira telket rendelkezésre

bocsátani.

A központi munkásbiztosítót kötelezi a törvény, hogy évenként minimálisan 50 millió lejt adjon a Casa Constructiilornak kölcsönként az építkezési alaphoz.

Az építkezések elősegítésére kötvényt bocsáthat ki a Casa Constructiilor. Ha a kötvénykibocsátás értéke meghaladja az 50 millió lejt, úgy ahhoz a minisztertanács engedélye szükséges. A kötvények fedezetül szolgálnak a Casa Constructiilor által kapott jelzálogok.

A törvény április 1-én lép életbe.

Az angol királyné és a női divat

FEHÉR AZ ANGOL NŐI DIVATSZIN

(London). Az angol ipari vásár, a gazdasági és társadalmi élet nagy eseménye irányt szokott szabni a szigetországban a női öltözködés divatjának is. Az idén a kiállítás megnyitásán résztvevő az angol királyné, aki különös érdeklődéssel járta végig azokat a csarnokokat, amelyekben az angol szövőipar és női ruhakészítő cégek állították ki legújabb modelljeiket. A királyné maga is sokat vásárolt családja részére s azokból a megjegyzésekből, amelyeket vásárlás közben a gyárak képviselői előtt tett, kifejezésre jutott a színekben és formákban való ízlése, amelyet természetesen az egész angol hölgyközönség irányadónak tart magára nézve.

A királyné kedvenc színe a fehér. „Szépek a halvány színek is — mondotta több ízben a kiállításon, — de kerülni kell az élénk színeket, amilyenek a piros és a kék, már csak azért is, mert ezek ütköznek az egyenruhák színeivel.”

Egy ír vászongyár pavillonjánál megcsodálta a remekül szabott vászonruhákat. Ott volt az ő koronázási ruhájának a modellje is, halvány smaragd zöld selyemdiszítéssel. Aztán olyan ruhákat mutattak be, amelyeket udvari fogadásnál viselhetnek az angol arisztokrácia fiatal hölgytagjai, akiknek most lesz első szereplésük az udvarnál. A legtöbb ruha tiszta fehér anyagból készült, emellett ezüst, szürke és arany színű toalettéket is bemutatnak. Hosszu uszálya volt mindegyiknek.

— Nagyon szépek — mondotta a királyné — és az alkalomnak teljesen megfelelőek.

Nagyon tetszett a királynénak a divatnak az az újítása is, amely megengedi, hogy a divat terén újból feltűnt alsó szoknya néhány centiméterrel hosszabb legyen a felsőnél. Ez persze nagyon ízlése-

sen van megoldva, úgy, hogy tulajdonképpen egyenes folytatásnak látszik a felsőszoknya szegélye alatt.

Vásárolt a királyné többek között két reggeli öltözködő köpenyt is leányainak, Erzsébet trónörökösnek és Margit hercegnőnek. Mind a kettő őszibarackszínű, szélén tűzdelt, könnyű, finom anyaggal bélelt. Ugyanabból a színből egy budoárkészetet is rendelt magának. Kiválasztott több vászon asztalterítőt is és pedig rátűzdelt kettős széllel, ami igen praktikus, mert megakadályozza, hogy a mosásnál ha marosan kirojtosodjanak. Nagyon tetszett neki az az újfajta paplan, amely úgy van szabva és bélelve, hogy nem csuszhat le. Függönyanyagot is választott a királyi palota néhány terme számára, tengeri sárral mintázott halvány rózsaszín anyagból a kis hercegnők lakosztályai számára és ezüst és barackszínű vászonból saját maga részére. Egy newfoundlandi cégtől fehér fókabőr cipőt vett és érdeklődéssel állt meg az esti johni kikötő képe előtt, amelyet kanadai útja alkalmával látni is fog. Mindjárt vásárolt is egy pár kanadai gumicsizmát. „Jól fog jönni az uton” — mondotta.

Skócia csarnokában Chamberlain világhírű esernyőjének mása állott. „A béke és prosperitás szimbóluma” — mondotta a kiállítás igazgatója és a királyné mosolyogva jegyezte meg, hogy milyen kedves ötlet volt Skócia jellegéül a béke szimbólumát választani. Chamberlain egyébként sokféle formában szerepel a kiállításon. Egy óragyáros zsebórát hoz forgalomba, amelyeknek számlapján egy-egy esernyő helyettesíti a számokat, a mutatói is esernyők s köztük van elhelyezve Chamberlain arcképe. Nagyon kedveltek a Chamberlain fejével készült gumilabdák, amelyek egy gombnyomásra meg is szólnak: Béke! Béke!

A királyné ízlése nyomán az angol női divat vezető színei a tavaszra és nyárra a fehér és az egész világos pasztellszínek lesznek. A divat érdekes újítása továbbá az, hogy újra viselik a fejdísz, amely tulnyomóan csipkéből készül. Az estélyi ruháknak elmaradhatatlan része lesz a csipke fejkötő. Ünnepelesebb alkalmakkor ezüst korona is helyettesítheti széles félkörben futó fátyollal vagy magas spanyol fésű hermelin díszítéssel.

bármilyen
HA NYOMTATVÁNY-ra

volna szüksége, kérjen előbb árajánlatot a

PÁSZTOR EDE

cégtől, amely modernül felszerelt nyomdájával a legkényesebb igényeket is kielégíti.

Telefonhívásra megbízottunkat azonnal kiküldjük. Piața Mihai Viteazul 4. Telefon 28-00

Köszénből - pacsuli

Beszélgetés egy modern illatszerterménnel, aki elmondja, hogyan készül a mesterséges parfüm

Kolozsvár, ápr. 8. Régen levendulát és fodormentát (lásd vénasszonyvirág) raktak nagy anyáink a ruhaszekrénybe s attól olyan jó illatot raktároztak magába a 30-40 abrosz és tizenötösör annyi asztalkendő, hogy nagyanyáink elbeszélése szerint egy családi ebéd, vagy vacsora nem is annyira az evés, mint az illatok jegyében zajlott le. Sok fogást végig ettek ugyan, de mit számít a szomorúan felapított nyulgerinc vadmártásban, ha éles fodormenta-illatot sugároz az abrosz s ha az asztalkendő, amit illedelmesen megkötöttek a tarkójukon, harsogó levendula felhőbe burkolja az ételek, mártások ízét.

Ezekhez az illatokhoz talált a csibuk s a burnót.

Később jött a szivar s a „szivarka”. Ehhez már titokzatos számjegyekből összeállított védjegyű kölnivíz kellett. Johann Maria Farina, a kölni víz első kotyvasztója annak idején nem is sejtette, hogy igénytelen, semmitmondó illatu folyadék hány ezer változatot fog kitermelni, míg újból divatba jön a pipa, rövid, angol kiadásban s míg a levendula és a fodormenta eltűnik a negyven abroszt tartalmazó régi szekrényekkel együtt. A ma embere sem veti meg az illatfelhőket. A régi illatszerek helyett újak jöttek. Átmenetként a virágillatok uralkodtak. Gyöngyvirág, ibolya, rózsza, rezeda s még tubarózsza is volt minden lakásban. De unalmasak voltak. Ahogy eltűnt a virágnyelv, az idélen, holdfényes levelezőlapok megjelentek a sokkal gyakorlatibb hatású illatosító szerek...

A vörös sátán

kék kandur, zenélő tapir, cubai csalogány, andaluziai békanyál, habanita, cubanita és különböző zeneművek címei, foxok, hegyek, képzelet virágok nevét viselő vadító illatai sorakoznak ma az illatszerterménnel. Ma mindenki egyéni illatot akar, az egyéni ma az illatban nyilvánul meg. Lásuk, hogy készül az ezernyi illat, kik és hogyan mesterkednek, míg a vízből s alkoholból kimondhatatlan nevű „egyéni-ség” válik?

Az új illatszer-ipar termelte ki a modern kor új típusát, a

szagmérnököt. Egyébként vegyészmérnök, aki illatszerkészítésre specializálta magát. A szállodai szobában B. F. beütös kis bőröndből mintatüvegek s külföldi cégek árjegyzékei kerülnek elő, a mérnök mindjárt illusztrálja is elbeszélését. A virágillatokról szeretnék hallani, a rózsáról s más társairól. Valódi virágillat-e, amit parfüm, vagy kölnivíz alakjában vásárol a közönség?

— Nem, ma valódi virágillat ugyiszolva nincs is. A virágból kivont illóolaj annyira drága, hogy nem érdemes üzleti forgalomba hozni. Általában mesterséges készítményeket használunk a virágillatok előállítására. Itt van például az I. G. Farbenindustrie egyik árjegyzéke. Eszerint egy kiló valódi rózsaoil csaknem száz ezer leibe kerül. A tubarózsza, gyöngyvirág szintén retortákban készül, mert a valódi olaj ára súlyos pénzekbe kerül. Csak kivételes esetekben, drága illat, vagy gyógyszerek előállításához használnak kevés növényi olajat.

— Hogyan készül a mesterséges „virágillat”?

— Mint ismeretes, a köszén lepárolásakor a kátrány melléktermékeiként csapódik le sok szénvegyület, ami alkalmas illatok előállítására. Természetesen nem olyan egyszerű dolog valamelyik vegyületet virágolaj-pótléknak felhasználni, mert például a tubarózsza illatának előállításához tizennyolcféle vegyületet keverünk össze. A hydroxycitronellal egyik alapanyag, ehhez jön még legalább egy tucatnyi más szagos vegyület, hogy végül valamely meghatározott virág illatához hasonlóvá váljék a készítmény.

A gyöngyvirág nem is sejt...

— Mi a kölnivíz és a parfüm összetétele között a különbség?

— A parfümben 25 százalékos illatos olaj van, a kölnivíz előállításához pedig csak három, vagy öt százalékos olajat használunk fel. A többi hígított alkohol és a mellék-illatokat adó vegyületek. Nem csak magát az illatot kell pontos kísérletekkel eltalálni, de az üde, friss virág különös szagát is oda kell varázsolni a kísérlet lombikba s azért van az, hogy a tiszta rózsaoil például egyedül nem elég ahhoz, hogy valaki rózsaparfümmöt keverjen belőle. Ha az alap-illat

már meg is van, ehhez jönnek még a sajátos mellék-illatokat adó készítmények. A gyöngyvirág nem is sejt, hogy illatban hű mását huszonnégyféle anyagból keverjük össze...

— Kik keverik az új illatokat?

— A divatos, mesterségesen kevert illatok előállítása sok szakértelmet s egyúttal jó ízlést is követel. Rendszerint keleti illatszereket s az érzékre ható anyagok, például az emberi izzadság szagához hasonló mosusz-kivonatot kevernek egymással s így születnek az úgynevezett „hódító” illatok, amelyek a hirdetések szerint „kiváncossá és üdévé teszik őket.”

Az egyes illatok pontos receptje már közkézen forog a szakmában. A tizedgramnyi pontossággal kimért anyagokat tehát csak bizonyos szabályok szerint össze kell keverni, hogy a kívánt illatszer kapjuk. Egy-egy új illat kikerítéséhez után is nagy csalódás érheti a „szagmérnököt”.

Az új kölni néhány nap, vagy néhány hét alatt megromlik, esetleg megváltozik az illata s nem hogy a kívánt árucikk értékét emelő illat-árnyalatot kapná meg, hanem a legkellemetlenebb szagot terjeszti. — Ezért nem elég, ha valakinek jó orra, szaglóképessége van, a kémia is ismernie kell s az egyes anyagok vegyi hatásával tisztában kell lennie.

Sikeres illatokat utánozni nem lehet, a gyakorlott szakember csakhamar megtalálja a módját az új illat keverésének. Sok fogása van az új alkímia, amely nem akar ugyan aranyat előállítani, de a levendula és a vénasszonyvirág helyébe lépve bizony sok millió pénzdarábot varázsol mégis egymásra, míg az illatszergyáros szerény szorakozásból megvásárolhat néhány világlapot, hogy annak hasábjain számoljon be saját gyári munkásainak bérmozgalmáról. A köszén, kátrány, benzol lépcsőjén haladva így teszi meg az utat a CO-gyök kalandos útját budoárokon, illatfelhőkön át a világ közvéleményét irányító hatalmas vagyonokig.

S mindez ott rezdül egy csepp kölnivízben, Johann Maria Farina egykori szagosvizének késői utódjában, az „ugató konflisban”, vagy „fekete macskában”.

Németországban fogházbüntetés terhe alatt tilos a külföldi rádióállomások hallgatása

A német birodalmi igazságügyminisztériumnak van egy hivatalos lapja, a Deutschen Justiz. E lap legutóbbi számában új rendelet jelent meg, mely bármilyen furcsán hangzik is, szabályozza a német birodalom területén a külföldi rádióadóállomások hirszolgálatának vételét. A rendelet ugyanis kimondja, hogy mindazokat az egyéneket, akik rádiójukon a külföldi állomások hirszolgálatát hallgatják s továbbadják mindazokat a híreket, amelyek nemzeti szocialista szemszögből kellemetlenek, a jövőben öt évi fegy-

házbüntetésre ítélik. E hírekről még magántársaságokban sem szabad beszélni, de ha mégis megtörténik az az eset, hogy valaki „megfelelően” magáról szűkebbkörű társaságokban olyan híreket lánsször, amelyek megszegyénítők a nemzeti szocialista rendszerre, úgy azt két évi fogházbüntetéssel fogják büntetni. Ugyancsak öt évre büntetik mindazokat, akik nincsenek megelégedve a német rádióállomások műsorával és emiatt éles kritikát gyakorolnak nyilvánosan...

bármilyen
HA NYOMTATVÁNY -ra

volna szüksége, kérjen előbb árajánlatot a

PÁSZTOR EDE

cégtől, amely modernül felszerelt nyomdájával a legényesebb igényeket is kielégíti.

Telefonhívásra megbízott munkát azonnal kiküldjük. Piața Mihai Viteazu 4. Telefon 28-00

Életbelépett az ingatlanok bejelentőhivatali ellenőrzéséről szóló törvény

Bucuresti, ápr. 8. Április elsőjétől kezdve életbelépett az ingatlanok bejelentőhivatali ellenőrzéséről szóló törvény. Minden ingatlan tulajdonosnak kimutatása és táblázata kell legyen az összes lakókról. A házigazdák és házmestereknek be kell szerezni a rendőrség által kiállított külön igazolványt. Az ingatlanok lakóiról szóló kimutatási könyveket április 15-től kezdve bocsátják a közönség rendelkezésére. A könyvek négy lapból

állanak. Az első lap részletes kimutatást kell feltüntetni az ingatlanról és a benne levő lakásokról. A második lapon a butorozott szobákat, műhelyeket stb. kell feltüntetni. A harmadik oldalon a különböző változásokat kell megjelölni. Minden változást 3 példányban kell kiállítani. A negyedik oldalon azokat az átutazókat kell bejelenteni az illetékes kerületi rendőrségnek, akik 12 óránál tovább tartózkodnak az épületben.

IPAROS UJSÁG

A Kisiparos Hitelszövetkezet közgyűlése

Április 2-án az iparosság színterében megtörtént a szövetkezetnek forgalmi terméke, hogy a vezetőségnek az elmúlt évi működéséről és eredményéről szóló jelentését meghallgassa megvitatassa. Az Órás László szövetkezeti elnök vezetésével megtartott közgyűlés lelkesen vette tudomásul az elmúlt év gazdasági nehézségei dacára elért kitűnő eredményt és a várakozásokat meghaladó fejlődést. A jelentés számadatai kifejezően dokumentáltak a szövetkezeti eszmének az iparosság körében fokozódó térhódítását, s kellemesen lepte meg a közgyűlés valamennyi tagját, hogy a szövetkezet iparos tagjai felének már az elmúlt évben is kisebb-nagyobb beruházási és átmeneti hitelek tudott folyósítani.

Meleg ünneplésben részesítette a közgyűlés Neulender Mihály igazgatósági tagot, aki szövetkezeti tagságának 56-ik és életének 84-ik évéhez ért el. Az iparosság Darabont Gyula indítványára a becsületet és a kort megillető tiszteletadás jeléül az ősz Neulender Mihályt az iparos szövetkezet díszelnökéül választották meg.

Ezután a kiküldött jelölő bizottság javaslatára a sorshuzás útján kiesett három igazgatósági tag helyére Braun Arnold, Novák András és Nógrády József iparosokat, a felügyelő bizottság tagjaiul pedig Darabont Gyula, Mihályi György, Zagyai Mihály, Csekő Elemér és Melán György iparosokat választotta meg.

Az általános vita során Weisz Pál nőiszabó emelkedik szólásra, aki röviden visszatekintve az iparosságnak a szövetkezeti életbe való tényleges bekapcsolódásának egyéves múltjára, — elégtétellel állapítja meg, — hogy ez az idő máris azokat igazolja, akik a becsületos szö-

vetkezeti munkát az iparosság létalapjának tekintették és az iparosságnak a szövetkezetbe való tömörítését propagálták. Az elért eredmények azonban — folytatja — nem a babérok kiosztására, hanem a további munkára kell, hogy ösztönözzön. Ma még csak Nagyvárad iparosságának élcsapata tömörült a szövetkezet köré s természetesen a szövetkezet közvetlen előnyeit is egyelőre csak ezek élvezhették, a munkát azonban meg kell kétsze-

Részletekben fizethesse az iparosság a gázárlarcok árát

A gázárlarc-rendelet úgy intézkedik, hogy minden iparos, minden alkalmazottja után fizessen 600 leit a társadalmi biztosító pénztárhoz 1939 április 30-ig, gázárlarc beszerzése címén.

Egy kisebb iparosnak, aki két tanulóval, két kézi munkással és egy nagy munkással dolgozik, hozzávetve saját magát, 3600 leit kellene előlegeznie, vagyis csaknem ugyanannyit, mint egész évi adója. Ennyit kellene előlegezzen munkásai és tanulóit a pénztárnak a gázárlarcért, amit viszont inkasszálni attól a munkástól, aki 2—3 hétben dolgozik egy hetet, vagy attól a tanulótól, aki kinek semmiféle fizetése nincsen, szinte lehetetlen. A múlt bizonyította: az iparosság az a réteg, aki hűen viselte kötelességét. De tény az, hogy az iparosságnak 10 százaléka sem lenne képes évi adóját egy ősz szegben leróni, még kevésbé megfizetni annyit terhet előlegezni. Eppen ezért sokkal szociálisabb megoldás lett volna a rendeletnek, ha azt a beteg-

rezni és meg kell értetni Nagyvárad minden iparosával, hogy a kisipar mai gazdasági körülményei a szövetkezeti összefogást kényszerítő erővel pártolják.

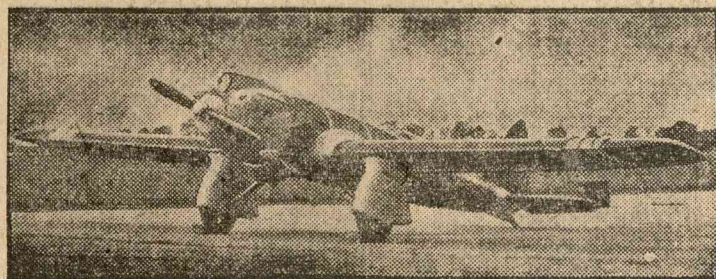
Órás László záró szavaiban meggyőző erővel tett tanúságot a szövetkezeti élet hitét és öntudatát adó mély átalakító hatásáról és az összetartás gazdasági előnyeiről.

Kovács Antal.

Irtózatos tűzvész pusztított Cernăuți közelében

Cernăuți, április 8. Tegnap óriási tűzvészről tettek jelentést a cernăuți hatóságok. A cernăuți-megyében levő Cădărești községben irtózatos tűzvész pusztított, amelynek kö-

vetkeztében husz gazda háza a gazdasági épületekkel együtt porráégett. A kár többmillió leire rug, az oltási munkálatok közben négy gazda súlyosan megsebesült.

A „Yankee Clipper” amerikai vízirepülőgép leszállás nélkül repült át az Óceánt.

Utazási kedvezmények a Budapesti Nemzetközi Vásár látogatói számára

Budapestről jelentik: A vásárigazolvány az összes magyar vasutvállalatok vonalain április 22-től május 8-ig Budapestre és április 28-tól május 14-ig Budapestről vissza 50 százalékos kedvezményre jogosít. A belföldi utasok teljes áru jegyet vesznek, amelylyel díjmentesen utazhatnak vissza az induló állomásra. — Ugyancsak féláru utazásra jogosít a vásárigazolvány a MFTR és DGT dunai hajóin április 13-tól május 23-ig. A MAVAUT vonalain a vásárigazolványok tulajdonosai 20—50 százalékgig terjedő kedvezményben részesülnek ugyanazon időpontban, mint a vasutakon.

A Budapesti Nemzetközi Vásár délkelet-európai és közelkeleti látogatói a vásárigazolvány alapján a következő utazási kedvezményeket kapják: Törökországban az Istanbul-Edirne-i vonalon 25 százalék a kedvezmény. A görög, bulgár és román vasutakon ugyancsak 25 százalék. Jugoszláviában úgy az oda- mint a visszautazásnál 50 százalék. Olaszországban a kedvezmény 30 százalék Budapestre az utazás a kedvezmény igénybevételével bármely irányban folytatható. A vásárigazolvány alapján Magyarországra vízum nélkül lehet beutazni (utólagos vízum P. 250). Az olasz, román és jugoszláv átutazó vízum díjmentes. Részletes felvilágosítás, valamint vásárigazolványok a vásár tb. képviselőinél és az összes nagyobb utazási irodákban kaphatók.

A nagy magyar exportvállalatok évről-évre újabb és nagyobb stílusú propagandaeszközökkel szerepelnek a Nemzetközi Vásáron. — Idén, az április 28-án megnyíló vásáron egyes vállalatok önálló filmszínház keretében propagandafilmjeiken be fogják mutatni egyrészt a gyártási folyamatokat, más-

részt külföldön elért exporteredményeiket. Így például láthatja majd a vásár közönsége, hogy az egyik nagy magyar iparvállalat motorosvonatai hogyan működnek nemcsak az európai országokban, hanem Argentínában, Délafrikában,

A „TELEVIZIO” csodája csak London és Párizs számára létezik...

(Nagyvárad). A párisi lapokban olvasható, hogy a francia postaügyi miniszter a televízió népszerűsítése érdekében ingyenes előadásokat rendez a nagyközönség részére. Az előadások nagy sikerrel jártak, mindössze egyetlen újság, a „L'Ére Nouvelle” nincs elragadtatva a távolbalító készülékek technikájától.

Mi a távolbalító készülék hátránya? Mi az, ami egyelőre nem teheti olyan népszerűvé, mint a rádiót?

Két oka van ennek: először a televízió nem közvetíti a színeket, csak fekete-fehér alapot, tehát alig különbözik a mozitól. Másodszor: hatóereje nem haladja meg a 100 kilométert. Páris vagy London lakossága tehát élvezheti a technika eme legfrissebb csodáját, de magunkfajta vidéki város — még Angliában és Franciaországban sem. A francia postaminisztérium most vette tervbe, hogy London, Toulouse-ban és Marseilleben is felszerelnek televíziós adókat.

Aggodalomra azért nincs ok: 20—30 év múlva talán a váradi üzletek kirakatában is feltűnnek majd a televíziós

Indiában és egyéb távoli exportországokban is.

A Budapesti Nemzetközi Vásár közönségének alkalma volt évről-évre megfigyelni a magyar üveg-, porcellán- és fa-

ipar tüneményes fejlődését. Az idén április 28-tól május 8-ig megtartandó vásár egyik legszebb csoportja lesz az.

Megérkezett a

Savoy Cirkusz

Csak pár napig a Mihai Viteazul téren
Vasárnap d. u. nagy matiné. — Este 9
órákor nagy megnyitó díszelőadás.
Világvárosi műsor! — Olcsó helyárak!

Mit „látnak” a rádióban
a televízió előfizetői

készülékek. Ne feledjük el, hogy 20 évvel ezelőtt még a rádióról is úgy olvastunk, mint utólréhetetlen csodáról.

Hogy mit fogunk látni? Hja, ki tudhatja azt előre?

Addig is nézzük meg, mit látnak most — Londonban.

A Wiveless World televíziós műsora

A „Wiveless World” nemcsak a rádióstudiók, de a londoni televíziós leadó műsorát is közvetíti: hang 415, Mc-s, látás 45 Mc-s. A „Wiveless World” pedig nálunk is kapható.

Minden délelőtt 11 és 12 óra között eredeti filmbemutató van. A napi műsor változó.

Csütörtökön, március 24-én például ez volt a műsor: 3 órákor Eric Wild és zenekara. Hallható és látható teljes élelnagyságban. 3 óra 30 perc Angol világhíradó. A legújabb filmzurnál. 3 óra 40 perckor: A televízió 227-ik képes melléklete.

A szombati műsor kienekedő pónja a „Magyar Melody” című szindarab helyszíni közvetítése a Majesty 'S. Theater-ből. (A szindarabnak csak tárgya magyar, szerzője angol). A legnagyobb sikere az idei szezonnak. A király és királyné is távolbalítón látták és utána másnap elmentek a színházba, hogy megnézzék a darabot.

Következőleg csak este van műsor.

9. „Tánc zene nélkül”. Epiódok Jack Shepard életéből. 9.30. Gaumont híradó.

10. A 228-ik képes melléklet 10 óra 30. Hírek.

Minek a hírekhez televízió? — fogják kérdezni önök. Ha látnák az angol televíziós társaság reklámfényképét, amely a hirmondó speaker-nőt ábrázolja, (nem fekete-fehér alapon, hanem összes színeiben), ezt a kérdést nem is tennék fel.

Ha egy ilyen szép nő mondja a rossz híreket, meg sem tud ijedni az ember.

Franciaországban még szebbek a televíziós speaker-nők. A „L'Ére Nouvelle” cikkírója, akire már fentebb hivatkoztunk, egyenesen leszögezte a postaminiszter bemutatója után, hogy ha Hitler meg fogja látni a francia televízió bemondónőjének mosolyát, — rögtön le fogja fegyverezni a német hadsereget.

Nézzük tovább a „Wiveless World”-ot. Mit nyújt látnivalóban a sok Chamberlain-nyilatkozatban kifáradt londoniaknak.

Délután 3 órákor Gaumont híradó. 3 óra 10 perckor: a „Grand National” lóverseny-derby helyszíni közvetítése. 3 óra 30: „Hiuság vására” divatbemutató.

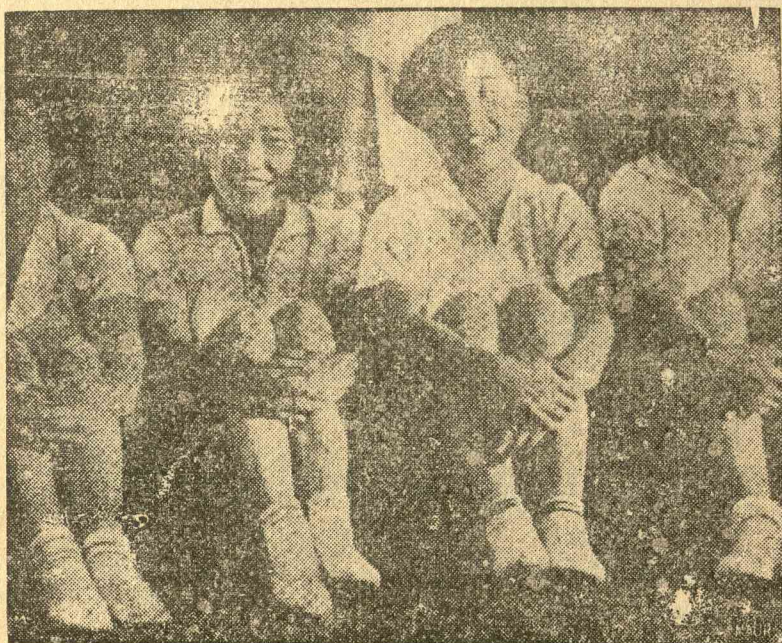
3 óra 45 perc. Marcel Boulestin bemutatója, hogyan készül a „Rouget Marseille” nemzeti étel.

4 órákor: „A borbély-szekben” szkeccs.

Esti műsor, 9-kor: Ismét Marcel Boulestin, a főszerkesztő. 9.15 Divatrevü. 9.30 „A hullám vasut” vigjáték. 11 órákor: Hírek.

Téved, aki azt hiszi, hogy a televíziós készülék valami megrágnak dolog. 20 fontért már egész lakaros készüléket lehet kapni. Egy angol tisztviselő, akinek heti 2 font fizetése van, egy év alatt összespórolt magának egy távolbalító árát. A televízió propagandája céljából ezt az esetet a társaság megírta a lapokban és a fiatallemben, egy hét alatt 80 házassági ajánlatot kapott különböző högyektől — televíziós amatőröktől. Persze, a hölgyek nem fényképet küldtek, hanem „leközvetítették” magukat és a fiatallemberek módjában volt a legszebbet kiválasztani magának.

Mert a televízióra nemcsak a szórakoztatás terén vár igen nagy jövő, de a családi kapcsolatok kimélyítése terén is. Az üzleti ügyben elutazó férj láthatja majd, mit csinál a felesége és ami a legfőbb, ha akarja, láthatja az anyósát — „távolba”. (p. m.)

Kínai diáklányok, akik a Japán elleni ellenállás szervezői

A franciákat jobban érdekli Lebrunné londoni térdhajtása mint Madrid eleste

Ahogy Toulouseban tanuló nagyváradi diák látja 80 kilométerre a spanyol határtól. A franciaországba menekült spanyol katonák újabb háborúra készülnek

A spanyol belháború véget ért. Franco tábornok ezt, — mint ismeretes, — lakonikus rövidséggel bejelentette a rádióban, ezzel a sokatmondó szóval:

— A háború végetért.

A bejelentést mindenki tudomásul vette. De éppen úgy tudomásul vette mindenki az újabb híradást is, amely szerint Olaszország, megerősítés végett, újabb katonai egységeket küldött Spanyolországba.

Ami a két jelentés között végbement, arról bő jelentésekben számol be a világsajtó. De, a hivatalos és félhivatalos jelentéseken kívül, most néhány érdekes magánértesüléssel bővítették a nagyváradi közönség információit. Husvét szünetire hazajött vakációzni a Franciaországban tanuló egyetemi hallgató. A Toulouseban — a spanyol határtól 80 kilométerre eső városban — tanuló egyetemi hallgatók sokat láttak és sokat hallottak. Barna Péter, orvostanhallgató (nagyváradi fiú) a következő érdekes megfigyeléseiről számol be, kérdéseinkre.

A francia kormány akarta hogy elessen Barcelona

A francia közvélemény az utóbbi időben három Spanyol országgal kapcsolatos eseményi veti tudomásul: Barcelona elestét, a francia nagykövet kinevezését és Madrid átadását.

— Franciaországot azonban csak Barcelona eleste érdekelte valójában. A francia közvéleményt ugyanis váratlanul érte Barcelona behódolása. Még emlékeztetükben voltak a köztársasági vezetőférfiak nyilatkozatai, amely szerint Madrid több, mint két év óta ellen állt, nem fog elesni Barcelona se. Ellenállást vártak a franciák Barcelonától. Barcelona azonban ellenállás nélkül egy nap alatt elesett és a francia nép ezzel a maga részéről lezárta a polgárháborút.

Franciaország ultimátumot küldött a köztársasági Spanyolországban.

— Az elterjedt hírek szerint az ultimátumban tudtára hozták a barcelonai hadvezetőségnek, hogy ha

nem adják át 48 órán belül a várost, egyetlen spanyol menekültet sem engednek be Franciaországba.

Barcelona pedig csak 24 óráig állott ellen...

A menekültek kétségbeesett inváziója

Barcelona eleste után óriási méretű népvándorlás indult meg Franciaországba. A menekültek számát előbb igyekeztek titkolni. Ötezer, majd tizenötezer menekültől adtak jelentést. Később azonban beismerték, hogy százötvenezer, végül pedig, hogy háromszáz-ezer a Franciaországban tartózkodó spanyol menekültek száma.

— Franciaország a menekülteket koncentrációs táborokban helyezi el. Ott tartózkodnak a spanyol határon és sokan szimbólikus jelentőséget tulajdonítanak ennek. A lelkek mélyén ott is él a háború

lehetőségének gondolata és azt tartják, hogy fel akarják használni őket és

a spanyol menekülteket szükség esetén a spanyol határra akarják venni.

— Ennek tulajdonítható, hogy a franciák szó nélkül viselik a rengeteg menekült tetemes ellátási költségét. Minden ellenkezés nélkül veszik tudomásul, hogy újabb és újabb kölcsönöket szavaznak meg a menekültek ellátására.

— A franciák részvétét a barcelonai menekülés teljesen kimerítette. Madrid eleste már egyáltalán nem érdekelte őket.

— Még lenyeltek néhány keserű pilulát és napirendre tértek a dolgok felett. Rosszul esett nekik és rossz néven vették Franco tábornoktól, hogy

nem fogadta személyesen Bernard szenátort és előbb nem fogadta személyesen Petain marsallt sem.

— A jó franciák ezt igazságon vetik tőlük. Ellenben szerencsésükre volt egy kis örömük is: Lebrun angliai látogatása.

A köztársasági elnök látogatásával oldalakon keresztül foglalkoztak a francia lapok. Emellett azután nem maradt hely más események ismertetésére.

Csehszlovákia megszállásáról, vagy Madrid elestéről csak néhány sorban számoltak be.

De nem is csoda, mert nagy elégtételben részesültek a francia citoyenek. Lebrun köztársasági elnök felesége ugyan is legutóbb, az angol királyi pár párizsi látogatása alkalmával térdet hajtott az angol királyné előtt. Ez nagyon fájt a franciáknak. Most azonban helyreállították a megcsorbult francia becsületet és ezt örömmel szögezték le az összes francia lapokban. A köztársasági elnök londoni látogatása alkalmával Lebrunné nem hajtott térdet az angol királyné előtt...

SZÍNHÁZ

A Thalia prózai együttesének húsvéti ciklusa

Már teljes lendülettel megindult az elővétel a Thalia prózai együttesének húsvéti ciklusára. Minden vonatkozásban érthető a nagy érdeklődés, mert olyan gazdag és változatos műsorral jön ezúttal a prózai együttes, amely méltán megérdemli a hatalmas érdeklődést.

Öt napig tart ez a húsvéti ciklus s ez alatt az öt nap alatt négy újdonságot mutatnak be. Négy olyan újdonságot, amelyeknek mindegyike egy-egy igazi színházi élmény.

Vasárnap délután 3: Kék róka. (Olcsó helyárrakkal).

Vasárnap d. u. 6: Francia szobalány.

Vasárnap este 9: Havasi nap sütés. (Hunyady Sándor legújabb, óriási sikerű vígjátéka).

Hétfő d. u. 3: Ragaszkodom a szerelemhez. (Olcsó helyárrakkal).

Hétfő d. u. 6: Havasi nap sütés.

Hétfő este 9: Váloók. (Vígjáték-újdonság).

Kedd d. u. 5: Mindig a nők kezdik. (Olcsó helyárrakkal).

Kedd este 9: Művészpár (Fodor László vígjátéka).

Szerda 9: Via mala. (John Knittel világhírű színműve).

Csütörtök d. u. 5: Francia szobalány.

Csütörtök este 9: Via mala. (Az együttes bucsuja).

KRISZTUS

Nem változott meg a világ azóta,
Hogy első ízben sarát tapodtad.
Elérhetetlen a bűn útját róttad:
Nem követelt, csak esküdött reád.
Minek is jöttél te megint a földre?
Itt az igazság hasztalan remél!
Halódsz im ismét, keresztfán hörögve...
Krisztus! hát újra megfeszítettél?

Igédőtől hangos hegye, rónasága,
S milliom kar mozdul testesíteni.
Noha, látszatra, meg is tagad szája,
Amit ígértél, azt követeli.
Még, ki előtled térdet, fejet hajtv,
Velük hiálacs viadalra kél,
Neveddel ajkán, igédid tagadjja...
Krisztus! hát újra megfeszítettél?

Judásaid, ládd, meg sokasodának,
A ezüst pénznek nagyobb a becsé.
A főpapok több áldozatra vágnak,
S kegyetlenebb a ma Heródesé.
Golgotád útja körben fut a földön,
Sírától dagad viharra a szél,
Embervér mered jéggé a göröngyön...
Krisztus! hát újra megfeszítettél?

Néró vért kíván és a cirkusz népes:
A bőrtőlakó reszketőn neszel,
Róma örföng, mert gyomra, lelke éhes,
Kenyeret és játékokat követel.
Lelkét a játék leköté e percben,
S nem érzi még, hogy fogytán a kenyér.
Részeg a kéjtől, tapsol öntefele...
Krisztus! hát újra megfeszítettél?

Mi reitendő lesz Róma ébredése.
Vad tobzódása vértengerbe ful...
Elszál a mámor, nap virrad az éj
Leég a cirkusz, s Néró térdre hull.
Tessék valósul, mi hírdetett ajkad,
Keresztre többé nem feszítettél,
Szemedből köny hull: szívkönyvítő harmat,
Oh Krisztusom! örömtől könnyezel.

Pécsi András.

SPORT

Nagyváradí husvétí
futball műsorVasárnap Nac-Törekvés. Hétfőn Nac-Tö-
rekvés kombinált-Gloria (Arad)

Tegnapí számunkban jelen-
tettük, hogy vasárnap csak az
A-ligában kezdődnek meg a
bajnoki mérkőzések és a B-li-
gában csak egy héttel később
kezdődnek meg a bajnoki mér-
kőzések. Így csapataink barát-
ságos mérkőzéseket fognak ját-
szani husvétkor. A Törekvés
és a NAC közösen rendeznek
husvétkor programot és azt a
következőképpen állították össze:

vasárnap az örök riválisok
fognak össze csapni. A NAC-
Törekvés mérkőzés mindig
nagy közönséget vonzott. Míg
hétfőn a NAC-Törekvés kom-
binált az aradi Gloria A-ligás
csapatával fog mérkőzni. Az
idő kedvező és bizonyára nagy
közönség fogja felkeresni mind
két nap a Carol sportpályát,
hogy szemtanúi lehessenek két
sporteseménynek.

Ki lesz az angol-román mérkőzés bírója

A román szövetség az angol-
román mérkőzés levezetésére
három bírót javasolt. A három
bíró: Langenus (belga), Schnei-
der (lengyel) és Boronkay (ma-

gyar). A javasolt bírók közül
Langenusnak van legnagyobb
esélye a mérkőzés levezetésé-
re.

Cochet trenirozza a magyar
Davis Cup csapatát

A magyar-román Davis Cup
mérkőzés május 5-7-én kerül
elődöntésre. A magyar csapat a

tajálkozásra nagy előkészülete-
ket tett. Az együttest Cochet,
a volt világbajnok trenirozza.

János bácsi

mit szól maga ahhoz, hogy az
olaszok, hogy megzavarták a
husvétí ünnepeket.

— Instállom, nem kell abból
ojan nagy dógot csinálni. Mi-
jután Zogu király és Apponyi
Zseraldine eskővőjén Csánó
vót a násznagy — gondulta,
most a kis trónörökös kereszt-
telőjére csinál egy kis felhaj-
tást, oszt néhány ezred kato-
nát, négyszáz repülőgépet,
meg egy hajórajt küttek ki,
hogy ünnepejesebb legyen a
keresztelő.

— Ne vicceljen, ez egy ko-
moly hadjárat és az olaszok
azt mondják, hogy az albánok
provokáltak.

— Az ugy is van, mer' ami-
kor a kis trónörökös megszüle-
tett 101 ágyulövist attak le,
oszt a tengej lehet megijett,
hogy rájuk lüttek. Vagy az is
lehet, hogy aszt hittek most
mán lehet támadni, mer az
albánok kilüttik minden muni-
ciójukat.

— De miért szórják le a
röpcédulákat, hogy az albánok
ne álljanak ellen?

— Ezt nem tudom én se, hi-
szen legutóbbi beszédében
Musszolinij aszontta: ugy kell
a cseheknek, mije' nem állot-
tak ellen. Ű biztatta fel az al-
bánokat.

— Ugy látszik pedig az al-
bánok hősiesebben ellenáll-
nak, mint a csehek. Vajjon
miért?

— Lehet azért, mer nekik
nem Franciaország meg An-
lija vót a szövetségesük, oszt
nem ígérték nekik segiccsiget.

Nekik Olaszország vót a szö-
vetségesük és ezér' a segiccsi-
get mán meg is kapták.

— Nem érdekes, hogy a Lon-
donban aláírt angol-lengyel
szerződés után mindenki azt
várta, hogy a németek támad-
nak és erre az olaszok kezd-
ték meg a tüzet.

— Kinek mibe van gyakor-
lata. Az olaszok Abesszinijába,
meg Panyolországba kitanul-
ták a háborút, viszont a néme-
tek eddig csak a kijabálásba és
szitkozódásba vótak mesterék.
Meg osztán fennáll még az an-
gol-olasz szerződés is, oszt az
olaszok ennek alapján gondos-
kolknak arrul, hogy az alsóház-
ban legyen miről beszélni, mer
ha mindig a németekről ve-
szélnék, az unalmas.

Rádió műsor

VASÁRNAP

BUCUREȘTI. 7.30 Ritmikus
torna, rádióhíradó, reggeli
hangverseny, háztartási orvosi
tanácsok. 9 Egyházi zene és
istentisztelet. Majd Felolvasás.
12 Predescu zenekar. 13 Hírek
13.55 Gramofonlemez. 14
Szórakoztató helyek hírei. Utá-
na tánczene. 15.20 Mezőgaz-
dáknek szakelőadás. 18 Katona
zen. 19 Tánclemez. 20 Fel-
olvasás. 20.15 Dumitrescu ze-
nekar. 21 Dálest. 22.05 Szerel-
mi dalok. 23.10 Tánclemez. 23.
Mapd hírek közvetítése kül-
földre németül és franciául.

BUDAPEST I. 9 Hangleme-
zek. 9.45 Hírek. 10 Református
istentisztelet. 12 Görög katoli-
kus istentisztelet. 12 Egyházi
ének és szentbeszéd. 13.20

Pontos időjelzés. 13.30 Fuvós-
zenekar. 14.10 Hírek. Utána
hangfelvétel. 15 Cigányzene.
16 Gazdáknek. 16.45 Orgona-
számok. 17.30 Előadás. 18.10
Üdvözlés. 18.20 Tánclemez. 19
Utókép. 19.50 Felolvasás.
20.20 Sport. 20.30 Énekes já-
ték. 22.40 Hírek. 23 A magyar-
juyoszláv ökölvívómérkőzés.
23.40 Hírek német, olasz, an-
gol és francia nyelven. 24 Jazz.

HÉTFŐ

BUCUREȘTI. 7.30: Ritmi-
kus torna, rádióhíradó, reggeli
hangverseny, háztartási orvosi
tanácsok. 13: Időjelzés, időjá-
rás, hírek. 13.10: Délin hang-
verseny közvetítése. Közben
sport hírek. 13.40: Gramofon-
lemez. 14.15: Hírek, időjá-
rás jelenté, rádióhíradó. 14.30:
Gramofonlemez. 15: Hírek.
16.45 Előadás. 18 Balettlemez.
20 Felolvasás. 20.15 Dal-

és néptánc lemezek. 21 Operett
23 Szájharmonika. 23.15 Ének-
lőfűrés, xilofon. 23.30 Ven-
dégli zene. Majd hírek kül-
földre német és francia nyel-
ven.

BUDAPEST I. 9 Hangleme-
zek. 9.45 Hírek. 11 Egyházi
ének és szentbeszéd. — 12.15
Evangelikus istentisztelet. —
13.20 Pontos időjelzés. 14.10
Üdvözlés. 14.20 Hírek 15 Hang-
lemez. 17.30 Előadás. 18.10
Honvédzenekar. 18.40 Előadás.
19.40 Nyirő József városképe.
20 Magyar nóták. 21 Vigjáték.
21.50 Jazz. 22.40 Hírek. 23
Bolgár-magyar művészcsere.
23.30 Hangversenyzenekar. —
23.40 Hírek német, olasz, an-
gol és francia nyelven. 1.05
Hírek.

NYOMATOTT PASZTOR EDE
CÉGNEL ORADEA
PIATA MIHAI VITEAZUL 4

APRÓHIRDETÉSEK

A legkisebb apróhirdetés ára 10 szóig 20 lei — minden to-
vábbi szó 2 lei. — Előfizetési díj havonta 40 lei. — Meg-
jelenik mindennap.

POSTA

Fényképei
nagyon olcsón és nagyon jól
szavaltasság mellett
Róna fényképész
műtermében kaphat
Rég képekről élethű nagyítások
Str. Alexandri No. 4.

ALLÁS

Perfect minden szobale-
ány azonnalra vagy 15-ére fel-
vétetik. Cim a kiadóban. 1056

Vincellért, szaképzett jó
bizonyítvánnyal, dolgos felesé-
güt, szerződéssel havi fizetésre
azonnal felveszek. Duca ucca
25. 1051

Tisztességes kifizető felvé-
tetik. Klein Hugó cég. Reg.
Ferdinand ucca 4. 1075

Városi strandra kabinosok,
kabinosnők óvadékkal felvétet-
nek. Jelenkezni naponta 9-4
óraig Str. Crucii 2. Scharwtz.
1069

Hosszabb bizonyítvánnyal
rendelkező, jómegjelenésű, le-
hetőleg románul beszélő per-
fect szobaleányt keresek ma-
gas fizetéssel bucurești gyer-
mektelen uricsalál részére. Je-
lentkezni hétfőn 3-4 óra kö-
zött Parcul Traian 2. emelet,
1. ajtó. 1072

Festékszakmában jártas ke-
reskedősegédet azonnalra fel-
veszünk. „Clotild” vegyigyár
A. Vălcu 24. 1074

Vincellért, napszámot fel-
vesz Bognár, Deia vrancea uc-
ca 16. 1068

Bihar és Szt. János közsé-
gek (Jud. Bihor) részére ügyes
megbízható lapárust jó kere-
ssettel felvesz a „Magyarság”.
Jelentkezni a kiadóhivatalban.

VETEL-ELADAS

Eladó kétszer 1 szoba, kony-
hás ház. Fele banknál fent ma-
radhat, 600 m terület. Fab-
ricilor 34. 1061

Használt fehér komplett há-
lósoba és egyéb butorok ol-
csón eladók. Nic. Iorga 7. 1073

Hatos cséplőgarnitúra elado.
Str. Dr. Iuliu Maniu 5. Hideg.
1070

KÜLÖNFELE

Jobb fiatal emberek teljes
ellátással felvétetnek Strada
Brândiescu 1. Col. Pogán.
1071

Hideg földben termelt és
nem pincében csirázott valódi
uj krumpli nagyban és kicsiny-
ben kapható, str. Franceza 12.

Varrógépet és kerékpárt ja-
vitok, veszek és eladok. Jakab
műszerész, Avram Iancu u. 5.

Eladó fekete női kosztüm és
fekete kabát kis alakra. Cim a
kiadóban. 833

A volt városi szállótelep mel-
lett (Str. Stroiescu), a nagy-
állomástól alig 5 percre, több,
ház építésére is kiválóan
alkalmas földterület eladó. Ér-
tekezni a tulajdonosnál d. e.
8-10-ig Str. Franceza 12. 442

Két teljesen jó állapotban
levő férfiöltöny eladó. Cim a
kiadóban. 770

Töltőtoll javítást szakszerű-
en, gyorsan és olcsón végez a
Pásztor Ede cég. 513

LAKAS

Kétszobás modern uccai la-
kás, konyha és fürdőszoba-
használat kiadó. Sas palota,
III-ik emelet, Gyárfás.